

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΦΑΣΗ 1^η)

1 ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ JACKSON POLLOCK ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ WILLIAM WRIGHT ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΟΥ 1950.

Το καλοκαίρι του 1950 ο δημοσιογράφος William Wright πήρε μια πολύ ενδιαφέρουσα ηχογραφημένη συνέντευξη από τον Jackson Pollock για λογαριασμό του ραδιοφωνικού σταθμού Sag Harbor. Η συνέντευξη δεν μεταδόθηκε ποτέ από το ραδιοφωνικό σταθμό που εργαζόταν ο Wright. Στη συνέντευξη αυτή ο Αμερικανός καλλιτέχνης απαντά σε ερωτήσεις του για την μοντέρνα τέχνη, την τέχνη όπως διαμορφωνόταν στο τέλος της δεκαετίας του 1940 αρχές του 1950 και στην τεχνική του dripping:

- Κύριε Pollock, κατά την άποψή σας, ποιο είναι το νόημα της μοντέρνας τέχνης;

J.P: Η μοντέρνα τέχνη για μένα δεν είναι τίποτε περισσότερο από την έκφραση των σύγχρονων στόχων, των στόχων της εποχής που ζούμε.

- Είχαν οι κλασικοί καλλιτέχνες μέσα για να εκφράσουν την εποχή τους;

J.P: Ναι, και το έκαναν πολύ καλά. Όλοι οι πολιτισμοί είχαν τα μέσα και τις τεχνικές για να εκφράσουν τους άμεσους στόχους τους... Αυτό που βρίσκω πολύ ενδιαφέρον είναι ότι οι σημερινοί ζωγράφοι δεν ασχολούνται με κάποιο θέμα που συμβαίνει έξω από αυτούς. Δουλεύουν από μια διαφορετική πηγή. Δουλεύουν από μέσα (τους).

- Θα λέγατε ότι ο σύγχρονος καλλιτέχνης έχει λίγο ή πολύ απομονώσει την ποιότητα, η οποία έκανε τα κλασικά έργα τέχνης πολύτιμα, και απομονώνοντάς την τη χρησιμοποιεί σε μια πιο καθαρή μορφή;

J.P: ..οι καλοί το έχουν κάνει, ναι.

- Κύριε Pollock, έχει υπάρξει πολλή διαμάχη, και πολλά σχόλια έχουν γίνει σχετικά με τη μέθοδο ζωγραφικής που χρησιμοποιείτε. Θέλετε να μας πείτε κάτι σχετικά με αυτό;

J.P: Η γνώμη μου είναι ότι οι νέες ανάγκες χρειάζονται νέες τεχνικές. Και οι σύγχρονοι καλλιτέχνες έχουν βρει νέους τρόπους και νέα μέσα για να εκφράζονται... Κάθε εποχή βρίσκει τις δικές της τεχνικές.

- Το οποίο επίσης θα σήμαινε ότι ο κοινός πολίτης και ο κριτικός θα έπρεπε να έχουν αναπτύξει την ικανότητά τους να ερμηνεύουν τις νέες τεχνικές.

J.P: Ναι... αυτό πάντα με κάποιο τρόπο ακολουθεί. Θέλω να πω ότι, το αλλόκοτο θα φύγει και θα ανακαλύψουμε τα βαθύτερα νοήματα της σύγχρονης τέχνης.

- Υποθέτω ότι κάθε φορά που σας πλησιάζει ένας απλός πολίτης σας ρωτάει πώς θα πρέπει να κοιτάνε έναν πίνακα Pollock, ή οποιοδήποτε άλλο πίνακα σύγχρονης τέχνης. Τι ψάχνουν; Πώς μαθαίνουν να εκτιμάνε τη μοντέρνα τέχνη;

J.P.: Νομίζω ότι δεν θα έπρεπε να ψάχνουν αλλά να κοιτάνε παθητικά... και να προσπαθούν να δεχτούν αυτό που ο πίνακας έχει να τους προσφέρει και να μην φέρνουν στο μυαλό τους θέματα ή προκαταλήψεις με αυτό που ψάχνουν.

- Θα ήταν σωστό να πούμε ότι ο καλλιτέχνης ζωγραφίζει από το ασυνείδητο, και ο καμβάς πρέπει να λειτουργεί ως το ασυνείδητο τού ατόμου που τον βλέπει;

J.P.: Το ασυνείδητο είναι πολύ σημαντική πλευρά της σύγχρονης τέχνης και οι ασυνείδητες παρορμήσεις σημαίνουν πολλά όταν κοιτάμε έναν πίνακα.

- Τότε, αν σκόπιμα ψάχνουμε για μια γνωστή έννοια ή αντικείμενο σε μια αφηρημένη ζωγραφική, αυτό θα μας αποσπάσει αμέσως την προσοχή για να την εκτιμήσουμε όπως θα έπρεπε;

J.P.: Νομίζω ότι θα έπρεπε να την απολαύσουμε όπως ακριβώς απολαμβάνουμε τη μουσική. Μετά από λίγο σου αρέσει ή όχι, τουλάχιστον δωσ' της μια ευκαιρία.

- Νομίζω ότι σε όλα πρέπει να δίνεις ευκαιρία. Κανείς δεν είναι γεννημένος για να τού αρέσει η καλή μουσική, την ακούει και σταδιακά την καταλαβαίνει και αρχίζει να τού

αρέσει. Αν η σύγχρονη τέχνη δουλεύει με τον ίδιο τρόπο, κάποιος θα πρέπει να υποβάλει τον εαυτό του σε αυτή για κάποιο χρονικό διάστημα, προκειμένου να είναι σε θέση να την εκτιμήσει.

J.P.: Νομίζω ότι αυτό θα βοηθούσε, σίγουρα.

- Κύριε Pollock, οι κλασικοί καλλιτέχνες είχαν έναν κόσμο να εκφράσουν και το έκαναν παρουσιάζοντας τα αντικείμενα εκείνου του κόσμου. Γιατί ο σύγχρονος καλλιτέχνης δεν κάνει το ίδιο;

J.P.: ... Ο σύγχρονος καλλιτέχνης ζει σε μία μηχανική εποχή και έχουμε μηχανικά μέσα για να παρουσιάσουμε τα αντικείμενα της φύσης... δουλεύει και εκφράζει έναν εσωτερικό κόσμο... εκφράζει την ενέργεια, την κίνηση και άλλες εσωτερικές μορφές.

- Θα ήταν δυνατό να πούμε ότι ο κλασικός καλλιτέχνης εκφράζει τον κόσμο του μέσα από αντικείμενα, ενώ ο σύγχρονος καλλιτέχνης εκφράζει τον κόσμο του δείχνοντας τις επιπτώσεις που έχουν τα αντικείμενα σε αυτόν;

J.P.: Ναι, ο σύγχρονος καλλιτέχνης δουλεύει με χώρο και χρόνο και εκφράζει τα αισθήματα του παρά απεικονίζει.

- Κύριε Pollock, μπορείτε να μας πείτε πως δημιουργήθηκε η σύγχρονη τέχνη;

J.P.: ... είναι ένα μέρος μιας μακράς παράδοσης που χρονολογείται από τον Cezanne, μέσα από τους κυβιστές, τους μετα-κυβιστές, ως τους ζωγράφους τού σήμερα.

- Τότε, είναι οπωσδήποτε προϊόν εξέλιξης.

J.P.: Ναι.

- Να πάμε πάλι πίσω σε αυτή την ερώτηση σχετικά με τη μέθοδο που πολλοί σήμερα τη θεωρούν σημαντική. Μπορείτε να μας πείτε πως αναπτύξατε τη μέθοδο ζωγραφικής σας, και γιατί ζωγραφίζετε με αυτόν τον τρόπο;

J.P.: Η μέθοδος είναι... φυσική ανάπτυξη από ανάγκη, και από την ανάγκη ο σύγχρονος καλλιτέχνης να βρει νέους τρόπους να εκφράζει τον κόσμο του... Εγώ

ζωγραφίζω στο πάτωμα και δεν είναι ασυνήθιστο... οι Ασιάτες (Orientals) το έκαναν αυτό.

- Πώς βάζετε τη μπογιά στον καμβά; Καταλαβαίνω ότι δεν χρησιμοποιείτε πινέλα ή κάτι σχετικό, σωστά;

J.P.: Η μπογιά που χρησιμοποιώ είναι κυρίως ένα υγρό, μια ρέουσα μορφή μπογιάς. Τα πινέλα που χρησιμοποιώ, τα χρησιμοποιώ κυρίως ως ραβδιά και όχι ως πινέλα... Τα πινέλα δεν αγγίζουν την επιφάνεια του καμβά είναι ακριβώς από πάνω.

- Θα ήταν εύκολο να μας εξηγήσετε τα πλεονεκτήματα του να χρησιμοποιείς ένα ραβδί με υγρή μπογιά αντί πινέλο πάνω στον καμβά;

J.P.: ...Έχεις περισσότερη ελευθερία κίνησης στον καμβά, κινείσαι πιο εύκολα.

- Δεν είναι πιο δύσκολο να το ελέγχετε από ένα πινέλο; Θέλω να πω, δεν υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα να πέσει περισσότερη μπογιά κάπου που δεν θα θέλατε; Με το πινέλο μπορείς να τοποθετήσεις τη σωστή ποσότητα μπογιάς όπου θέλεις και ξέρεις ακριβώς πως θα δείχνει.

J.P.: Όχι, δεν το νομίζω... με την εμπειρία μπορείς να ελέγχεις τη ροή της μπογιάς σε μεγάλο βαθμό, και δεν χρησιμοποιώ το ατύχημα (τυχαίο)

- Νομίζω ότι ο ήταν ο Freud αυτός που είπε ότι δεν υπάρχει τέτοιο πράγμα όπως ένα ατύχημα. Αυτό εννοείτε;

J.P.: Υποθέτω πως αυτό γενικά εννοώ.

- Άρα στην πραγματικότητα δεν έχετε μια προκαθορισμένη εικόνα ενός καμβά στο μυαλό σας;

J.P.: Έχω μια γενική ιδέα... από αυτό που είμαι και ποιο θα είναι το αποτέλεσμα.

- Αυτό το κάνετε εξ ολοκλήρου, με όλα τα προσχέδια;

J.P.: Ναι, προσεγγίζω τη ζωγραφική με την έννοια που προσεγγίζει κανείς το σχέδιο. Άμεσα. Δεν κάνω σκίτσα, και σχέδια και χρωματιστά σκίτσα σε έναν τελικό πίνακα. Η ζωγραφική νομίζω σήμερα, όσο πιο άμεση τόσο πιο "ευθεία".

- Δηλαδή όλα τα έργα σας, οι τελικοί καμβάδες, είναι απόλυτα πρωτότυπα;

J.P.: Ναι, είναι όλα απευθείας πίνακες. Εκτός από ένα.

- Τώρα, κύριε Pollock, θα θέλετε να σχολιάσετε τη σύγχρονη τέχνη συνολικά; Ποια είναι η θέση σας για του σύγχρονούς σας;

J.P.: Η ζωγραφική του σήμερα φαίνεται να είναι ασφαλώς πολύ δυναμική, πολύ ζωντανή, πολύ συναρπαστική... Η κατεύθυνση που φαίνεται να λαμβάνει τώρα η ζωγραφική – είναι μακριά από το καβαλέτο – σε κάποιο είδος τοίχου – τοιχογραφίας.

- Πίστευα ότι κάποιοι από τους καμβάδες έχουν πολύ ασυνήθιστες διαστάσεις, δεν είναι αλήθεια;

J.P.: Πρόκειται για ένα πρακτικό μέγεθος...9 Χ18 πόδια. Αλλά απολαμβάνω να δουλεύω μεγάλα μεγέθη... Και κάθε φορά που έχω την ευκαιρία το κάνω, είτε είναι πρακτικό είτε όχι.

- Μπορείτε να εξηγήσετε γιατί σας αρέσει να εργάζεστε σε ένα μεγάλο καμβά περισσότερο από ό,τι σε ένα μικρό;

J.P.: Για να πω την αλήθεια δεν μπορώ να το εξηγήσω. Νιώθω απλά πιο άνετα σε μια μεγάλη έκταση από ό,τι σε κάτι 2 x2! Αισθάνομαι περισσότερο σε σπίτι σε μια μεγάλη επιφάνεια.

- Λέτε «σε μια μεγάλη επιφάνεια». Βρίσκεστε πραγματικά πάνω στον καμβά, ενώ ζωγραφίζετε;

J.P.: Πολύ λίγο. Κάνω κάποια βήμα στον καμβά περιστασιακά...

- Παρατηρώ πάνω στη γωνία έχετε κάτι που φτιάξατε σε γυάλινη πλάκα. Μπορείτε να μας πείτε κάτι γι' αυτό;

J.P.: Λοιπόν, αυτό είναι κάτι νέο για μένα. Αυτό είναι το πρώτο πράγμα που έχω κάνει σε γυαλί και το βρίσκω πολύ συναρπαστικό. Νομίζω ότι οι δυνατότητες χρήσης ζωγραφική σε γυαλί στη σύγχρονη αρχιτεκτονική και στη σύγχρονη... κατασκευή... είναι καταπληκτικές.

- Αυτό που κάνατε στο γυαλί διαφέρει από τις συνήθεις τεχνικές σας;

J.P.: Γενικά θα έλεγα ότι είναι το ίδιο, ή ότι μοιάζει αρκετά...

- Κύριε Pollock, δεν είναι αλήθεια ότι η μέθοδος ζωγραφικής που χρησιμοποιείτε και η τεχνική σας, είναι σημαντικές και ενδιαφέρουν μόνο κα μόνο γι' αυτό που έχετε πετύχει με αυτές;

J.P.: Το ελπίζω. Φυσικά, το αποτέλεσμα είναι το ζητούμενο... και ... δεν κάνει μεγάλη διαφορά το πώς μπαίνει στο έργο το χρώμα εφ' όσον έχει ειπωθεί κάτι. Η τεχνική είναι απλά ένα μέσο για να καταλήξουμε σε μια δήλωση.

Πηγή: [Ιστότοπος Το Περιοδικό](#)